

N:o 283.

Af herr **J. J. Byström**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition
med förslag till lag om reglering af prästerskapets af-
löning m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition, n:o 88, angående förslag till lag om reglering af prästerskapets aflöning heter det i § 12:

»Sålunda fastställd lönereglering skall tillämpas under tjugu ecklesiastikår, räknade från det, då förut fastställd lönereglering upphör att gälla, dock med iakttagande af hvad i 4 § 2 mom. fjärde stycket för där afsedt fall stadgas.»

Denna bestämmelse kommer, om den antages af Riksdagen, att verka därhän, att löneregleringarna inträffa på olika tider under perioder af 28 år. Man skulle för framtiden sålunda få hålla på årligen med ett större eller mindre antal prästlöneregleringar. Någonting liknande förekommer mig veterligen icke inom något annat område, där Riksdagen har något att göra med en ämbetsmannakårs löner. Mig synes därför, att det vore bättre att ställa det så, att lönerna kunna om möjligt ordnas eller bestämmas på en gång utöfver hela linjen.

Nu går det visserligen icke att göra detta för den första löneperioden, som föreslagits att omfatta 20 år. Men det bör dock vara möjligt att efter vissa år kunna komma därhän. Det synes mig nämligen kunna ske på det sättet, att lönerna regleras så med hänsyn till tiden, att de skola åter blifva föremål för ny reglering det år, då den lön, som enligt 1862 års kungl. förordning sist reglerades, tilländagår, hvilket inträffar år 1942.

De första nya löneregleringarna eller de, som infalla 1914, skulle då få en giltighetstid af 28 år, och de, som senast komme att regleras inom den tid, som nuvarande löneaftal gäller, skulle få en giltighetstid af 8 år.

Sålunda skulle de löneregleringar, som vidtagas följande år, få här angifven giltighetstid under den första lönetidsperioden:

12	regleras	1914	och	få	en	giltighetstid	af	28	år	eller	till	1942.
34	»	1915	»		»		»	27	»	»	»	»
110	»	1916	»		»		»	26	»	»	»	»
179	»	1917	»		»		»	25	»	»	»	»
202	»	1918	»		»		»	24	»	»	»	»
204	»	1919	»		»		»	23	»	»	»	»
222	»	1920	»		»		»	22	»	»	»	»
156	»	1921	»		»		»	21	»	»	»	»
113	»	1922	»		»		»	20	»	»	»	»
59	»	1923	»		»		»	19	»	»	»	»
24	»	1924	»		»		»	18	»	»	»	»
16	»	1925	»		»		»	17	»	»	»	»
9	»	1926	»		»		»	16	»	»	»	»
5	»	1927	»		»		»	15	»	»	»	»
2	»	1928	»		»		»	14	»	»	»	»
2	»	1929	»		»		»	13	»	»	»	»
1	»	1930	»		»		»	12	»	»	»	»
2	»	1931	»		»		»	11	»	»	»	»
3	»	1932	»		»		»	10	»	»	»	»
7	»	1933	»		»		»	9	»	»	»	»
2	»	1934	»		»		»	8	»	»	»	»

Af denna tabell framgår, att 1,119 regleringar finge något längre giltighetstid än 20 år. Då det emellertid ifrågasatts, att de nya löne-regleringarna borde erhålla en giltighetstid af 30 år eller åtminstone 25 år, ehuru man nu stannat vid 20-årsperioden, torde icke någon alltför stor olägenhet få anses ligga däri, att vissa regleringar första gången de fastställas få giltighetstiden bestämd till 21 à 28 år.

Däremot skulle någon betänklighet möjligen kunna anses ligga däri att åt andra regleringar gifvas en afsevärd kortare tillämpningstid, men då ingen skulle komma att gälla kortare tid än 8 år, och antalet af dem.

som skulle gälla 10 respektive 15 år och därunder, icke uppgår till mer än 9 respektive 19 regleringar, så borde denna betänklighet ej heller kunna tillmätas någon vidare betydelse.

Skulle tiden 21 à 28 år anses vara alltför lång för de löneregleringar, som denna tidrymd afser, finnes emellertid en möjlighet att afhjälpa detta därigenom att förhållandena så ordnas, att första giltighetstiden för alla nya löneregleringar utginge redan 1934. Det är blott en nuvarande reglering, som utlöper efter den tiden. Denna ena gäller prästlöneregleringen i Hassela församling i Helsingland. Där ägde nämligen lönereglering rum enligt nu gällande förordning så sent som år 1891. Med denna församlings vederbörande bör det emellertid ej vara omöjligt att träffa öfverenskommelse däröm att äfven där ny lönereglering kunde få företagas åtta år tidigare än som eljest skall ske eller år 1934. Om emellertid detta ej skulle kunna låta sig göra på annat sätt, bör det gå för sig genom att staten betalar det jämförelsevis ringa belopp, som kan behöfvas för att hålla dem skadeslösa, som möjligens skulle kunna anse sig blifva under dessa åtta år i någon mån orättvist betungade af skatter för den nya löneregleringens skull. Skedde detta, då blefve ingen reglerings giltighetstid längre än 20 år. Däremot blefve giltighetstiden för 17 regleringar endast fem år eller därunder.

Att komma därhän att prästlöneregleringarna skedde på en och samma gång för alla, anser jag från flera synpunkter vara särdeles önskvärdt. Därigenom skulle man väsentligen undgå den ojämnhet och olikhet i prästernas löner, som eljest lätteligen kan komma att förefinnas. Det skulle också göra det lättare att åstadkomma en del reformer på det statskyrkliga området, hvilka möjligen kommer att med tiden göra sig gällande.

Genom att åstadkomma den nu ifrågasatta gemensamhetstiden bli lönénämnderna också obehäfliga för många år i taget. De behöfva anlitas blott för en gemensam prästlönereglering hvart tjugonde år. Naturligtvis måste de då sammansättas något annorlunda än som nu är föreslaget.

Utom det yrkande jag nu gör i 12 §, anhåller jag, att utskottet måtte i öfrigt göra i lagförslaget de ändringar, som må finnas påkallade i händelse af bifall till min nu gjorda framställning.

På grund af hvad jag nu anfört, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl.
Maj:ts proposition, n:o 88, i fråga om förslag till lag

Motioner i Andra Kammaren, N:o 283.

om reglering af prästerskapets aflöning § 12 mom. 1 andra punkten, att den må få följande lydelse:

Sålunda fastställd lönereglering skall, där den är afsedd att träda i tillämpning före den 1 maj 1942, äga giltighet intill samma dag; men eljest under tjugu ecklesiastikår, räknade från det då förut fastställd lönereglering upphör att gälla, dock med iakttagande af hvad i 4 § 2 mom. fjärde stycket för där afsedt fall stadgas.

Stockholm den 3 april 1908.

J. Byström.
